زنجیرە وتاری نووسین بەرەو نووسین.. سەردار جاف

بە چ ناوێک بڵاو بکەمەوە

سەردار جاف

رەنگە زۆر کەس لای سەیر بێت، باس لە هەڵبژاردنی ناوێک بکەین کە کەسی نووسەر بۆ خۆی دەستنیشانی بکات تاوەکو پێی بناسرێت و شانازی پێوە بکات، خودی ناونان پرۆسەیەکی گرینگە جا چ لە کاتی لە دایک بوون بێت یاخود هەر تاکێکی ئاسایی دوای درککردن بە ناقایلبوونی بە ناوەکەی دەکەوێتە هەڵپەی گۆڕینی ناوی خۆی، ناو بە مرۆڤ گرینگییەکی زۆری بۆ ژیان هەیە، بەشی یەکەم و سەرەکی مرۆڤ پێکدەنێت، جوڵەوبزاوتنی بە ناوی خۆوە و لەگەڵ ئەوانی دیش هەر بەم ناوەوە هەڵسوکەوت و رەفتار دەنوێنێ، هەروەها ناو بۆ جێی شانازی دادەنرێت، دەگوترێ هەر مرۆڤە خودان بەختی خۆیە لە ناوەکەی، هەر مرۆڤێک ناوی بزڕێندرێت یان لەکەدار بکرێ، دووچاری تەنگەتاوی سەغڵەتی دەبێت، هەندێجاریش لە دادگاکان سکاڵا تۆمار دەکرێ لە بەرامبەر ناوزڕاندن داوای قەرەبووکردنەوە دەکرێت، ئەمە بۆ تاکی ئاسایی وابێت داخوا بۆ کەسێکی نووسەر کە مەیلی لە ناوەکە خۆزگە و تەمەننا دەخوازێت بەو ناوەوە ناوزەد بکرابا، کۆمەڵێ کێشە و گرفت لە رووی ناوەوە دووچاری نووسەران و ئەدیبان دەبێتەوە، هەندێ جار ناوی لەکچوو لە ناو نووسەران وا دەکات، تێکەڵ و پێکەڵییەک لای خوێنەر لە بەرهەمەکانیان دروست بکات، بۆ ئەوەی خاوەنی خود بیت و لەکچوون نەخوڵقێت هەر لە تەمەنی بەرایی نووسینەوە ناوە دەستنیشان بکە کە نەبێتە هۆی سەر ئێشەو پەشیمانی لە داهاتوودا، بەدەر لە شاعیرانی سەردەمی کلاسیکی کە هەر یەکێک لە ئەوان چەمکێکی تایبەت بە خۆی هەڵبژاردووە و دواتریش بوون بە ئەو شاعیرە مەزنانە کە ئێمە ئیمڕۆ شانازییان پێوە دەکەین، هەر یەکێکیش لە ئێمە ئەگەر پرس بە خۆمان بکرابا بە ناونانمان، ئەوا کەسمان قایل نین بە ناوی خۆ، بەدەر لەو حاڵەتەیش لەکچوونی ناو سەر ئێشەیەکی گەورەیە بە تایبەت بۆ ئەدیبان و نووسەران، سەرباری ئەوانەیش هەندێ دیقەتدانی سەیر و سەمەرە بە ناو هەیە، کەسانێ هەن پێیان وایە پاشناوی خێڵ و دەڤەر و شار و شتی لەو جۆرە، هەڵپەیەکە بە کەیلایەتی دواکەوتنی کۆمەڵ، نامانەوێ لە سەر ئەم باسە درێژەی پێ بدەین هەندێ دەڵێین، ئەوە کاری تاک و گروپ نییە، کاری

دەسەڵاتە ئەو ملیۆنان دۆلارە بەو ئاراستەیە خەرج نەکات، هەڵبەت مەبەستم لە کورد نییە بەڵکو لە تەواوی دونیا هەر لە بەریتانیاوە تا بە هەموو سیستەمێکی پاشایەتی دەگات لە دونیادا، کەواتە دەکرێ بڵێین رێگری کردنی تاک یان گروپ نالۆژیکییە.

ئەوی دی لە رێگـــای نـــاوەکەیەوە دەناســـێندرێت نەک کەســایەتییەکەی، بۆیە نـــاو لە ســەر هەمـــوو ئاســـتەکان دراوێکـــی گرانبەهایە، بۆ ئەمڕۆ نا کارێکی سانا نییە وەک پێشوو، نە وەنەکەت نە کەسایەتییەکەت دەرخەری تۆ نین، ناو دەرخەری کەسایەتی و خودی خۆتە، تەماشـــا بکە؛((کتێـــب لە نـــاوەکەیەوە دەخوێنـــدرێتەوە)) ناونیشانی تۆیش بۆ خود و دەراندەرت ناوەکەتە، مرۆق لە ژیانیدا جگە لە شانازی کردن بە ناوەکەی هەم بەرگری لێ دەکات هەمیش بەرز رایدەگرێت، هەڵبژاردنی ناو کارێکی سەخت و دژوارە، ناوی ئەوتۆ هەن ئازار بەخشە بە خودی کەسەکە، ئی ئەوتۆیش هەن جێی خۆشبەختی و شانازییە، هەیە قورسە و هەیە سووکە، بۆیە ئەگەر نووسەران ویستیان ناوە بە خۆیان دەستنیشان بکەن ئەوا بە عەقڵێکی هۆشیارەوە دوا بڕیاری لە سەر بدات و نەبێتە مایەی پەشیمانی.

بە هەر حاڵ تۆی رۆشنبیر کاتێ هزرت ئاوەدان و پڕ پاشخانێکی رۆشنـــبیری دەبێ ئەو کـــات بە خۆت ئەو نـــاوەت لاپەســـەند نـــابێت، نەک رێگریت لێبکرێ، کە ڕێگری کرا رێک وەک ئەو دەسەڵاتەیە ئازادیت قۆرخ دەکات، ناشکرێ ئەو ئازادی تۆ قۆرخ بکات و بانگەشەی ئازادیش بکات، بە داخەوە لە ناو کورددا ناو بۆتە کێشەیەک هەندێجار لە بری جارێک بیرکردنەوە چەندینجار پێویستی بە بیرکردنەوەیە، تۆ نووسەری بە یەکێ لە ناوەکان نووسەرێکی دی پێش تۆ کتێب بەچاپ دەگەیەنێت هەمان ناوی تۆی هەیە، ناچار تۆی پەنا بە ناوێکی دی ببەیت تا لە لێکچوون جودا بکرێیتەوە.

لێرەوە دەمانەوێت ئەوە بڵێین کە بە هەڵبژاردنی ناو یان ئەوەتا بە نـــاوەکەی خۆت قایـــل دەبیـــت و بێـــدەنگی لێ دەکەی، وەک کوردســـتانییەکی بـــاشووری نـــاوی خـــود و بـــاوک دەبێتە ئەو نـــاوە ناسراوەت، خەسڵەتە هەندێ تاکی کورد نەمازە نووسەران بەهرەیەک و باکگراونێکی باشی مەعریفی هەیە و کوڕی کەسێکی ناسراویشە، ئەو کاتە دەیەوێ بە ناوی باوکییەوە نەناسرێت نەک بە هۆی باوکییەوە رێزی لێ بنێن و زیاتر ناسراو بێت، دەیەوێت خۆی خۆی بێت، دەیەوێت بزانێت خۆی چییە نەک کوڕی فڵانە، ئەوە حاشاکردن نییە لە باوک ئەگەر ئەوە حاشاکردن بێت لە باوک بە خێڵەکەیش بە هەمان جۆرە، هەوڵ بدە ناوێک بۆ خۆت دانەنێیت کە ببێتە مایەی گومان کردن، بە

نمونە نووسەرێ بە کوردی دەنووسێت کەچی پاشناوی کوردی بەخۆوە لکاندووە، بۆ نووسەرێکی کوردی عارەبی نووس یان هەر زمانێکی دی بنووسێت لەبار و شیاوە، کە مەبەستت بێت ناوت هەر بگۆڕیت هەوڵ بدە یەکێ لەو لایەنانە هەڵبژێریت کە بوونی لە نێو کەسایەتی تۆدا هەبێت، یانیش ئەو بوارەی تێیدا دەنووسیت، بە پێی ئەو لۆژیکەی ئەمرۆ دەبێتە رێگر ئەو ناوانەی لە سەرەوە باسمانکردن خۆتی لێ دوور بگرە، رەنگە رۆژێ دابێت ئەو ناوانە رەواجدارتر بێت، ئەمەیش بەو ئاراستەی فەرمانکردن و رێگریکردن و قۆرخکاری ئازادییە باسی لێوە ناکەم، وەک گوتم هەر کەسێک ئازادە چ ناوێک لە خۆی دەنێت، چونکی ئەوە ئاوێنەی خۆتە و هیچ هێزێک ناتوانێت بیشکێنێت، لە کۆڵانێک رێگەت پێنادرێت دەیان کۆڵان دەرگات بەسەردا واڵادەکات، گرینگترین شت ئەوەیە ئازادی من نەشێوێنی تا رێز لە ئازادی تۆ بگرم. هەندێجار شاعیر یان ئەدیب حەز دەکات نازناو بۆخۆی داب□ن□ت لە بری ناو و پاشناو، هەروەک شاعیرانی کلاسیک پەیڕەویان کردووە.

خو□ن□ن□وەی تێر و پڕ هاوکارێکی زۆر باشی ئەوەیە کە بە عەقڵانییەتەوە لەم دەروازە بدەیت و بە سەرکەوتوویی لێی قورتار ببیت و لە دادێی ژیان و تەمەنتدا گرفت رێت پێ نەگرێت و تووشاری سەرئێشە نەبیت، هەوڵ بدە ئەمە ن□ب□ت□ ک□ش□ و ن□ب□تە مایەی بیرکردنەوەت، بە شتێکی لاوەکی لە نووسین دیقەتی بدە….

ئەو سەرچاوانەی سوودم لێوەرگرتوون ؛

- ما أهمية أن يكون لک أسم ، بقلم: أحمد سالم الفلاحي، جريدة عمان ليوم ٣ / ١٢ / ٢٠٢١.